

Covid-19 maatregelen

Informatie impact corona, peildatum eind augustus 2020

Inleiding

In aansluiting op de eerdere rapportage over de impact van de coronacrisis, wordt in deze bestuursrapportage gerapporteerd over de mogelijke financiële gevolgen en over de impact op de realisatie van doelen uit de programmabegroting 2020. Ook binnen de Raad leeft dit onderwerp. Om hier op in te spelen wordt hierover gerapporteerd. De eerste rapportage is eind mei verschenen, de nu voorliggende rapportage is een actualisatie daarvan.

Eerst wordt het doel samengevat, daarna worden kanttekeningen benoemd om de strekking te verhelderen. Aansluitend worden twee overzichten gepresenteerd:

- Paragraaf toelichting financiële impact corona
- Paragraaf impact corona op realisatie programmadoelen Programmabegroting 2020

Doel

Verzorgen van informatie over financiële gevolgen en gevolgen voor programmadoelen van de coronacrisis t.b.v. sturing en verantwoording.

Kanttekeningen

1. Het gaat om impact van de coronacrisis, echter de daaruit voortvloeiende economische en sociale gevolgen vallen er ook onder, voor zover daar al een inschatting van is te maken.
2. De informatie bevat onzekerheden, omdat het in veel gevallen gaat om inschattingen van mogelijke ontwikkelingen en gevolgen daarvan. Dat betekent dat er regelmatig financieel bandbreedtes worden aangegeven en zelfs die kunnen veranderen op grond van voortschrijdend inzicht. In een enkele gevallen zal het überhaupt (nog) niet mogelijk zijn om een financiële raming te geven. De mate van onzekerheid is niet overal hetzelfde. Soms zijn effecten minder onzeker en zijn deze verwerkt in de Berap, dit zal op betreffende plaatsen worden aangegeven. Soms echter is de onzekerheid dermate groot dat de effecten vooral het karakter van risico hebben, ook dat zal dan worden aangegeven, maar deze zijn niet financieel verwerkt in de Berap.
3. De informatie zal op hoofdpijnen zijn. Dat maakt financiële informatie meer betrouwbaar en de informatie over doelrealisatie beperkt zich tot de politiek-bestuurlijk belangrijkste dossiers.
4. De informatie zal periodiek worden geactualiseerd. Deze rapportage, bij de Berap, is een actualisatie van de eerste uit mei 2020. De volgende rapportage zal plaatsvinden bij de jaarrekening, tenzij er zich ontwikkelingen voordoen die vragen om tussentijdse informatie.
5. Het onderstaande format is gebaseerd op een format dat ook door ander gemeenten wordt gebruikt. Hierbij geldt:
  - a. Onder "omschrijving" is het onderwerp verder toegelicht (de landelijke toelichting is cursief weergegeven) en worden risico's, aannames, financiële omvang en Twenterandse aspecten benoemd.
  - b. Onder "Financiële impact voor gemeentebegroting 2020" worden de financiële gevolgen voor de begroting 2020 van onze gemeente geraamd in de vorm van bandbreedtes. Ook deze bandbreedtes zijn ramingen.
6. Het snel uitkeren van gelden t.b.v. ondersteuning heeft tot nu toe voorop gestaan, ten koste van procedurele zorgvuldigheid. Mogelijk gevolg hiervan is dat er problemen gaan ontstaan bij het verkrijgen van een verklaring van rechtmatigheid.
7. Ook de kosten van medewerkers die zich in deze tijd bezighouden met corona gerelateerde activiteiten in plaats van met andere, in de begroting voorziene, activiteiten worden niet apart zichtbaar gemaakt. Deze personeelskosten zijn in de begroting al gedekt, dat door de corona de tijdsbesteding een andere prioriteit krijgt doet daar niets aan af. Als er extra ingehuurd moet worden komen de daaraan verbonden kosten wel in het overzicht.

Samenvatting

Indicatief wordt er in totaal een financieel effect van tussen de € 650.000 en ruim € 1.040.000 op de begroting 2020 verwacht, waarbij wordt aangetekend dat een enkele post nog niet is gekwantificeerd.

Paragraaf financiële impact corona

Nr.	Programma	Onderwerp	Omschrijving	Financiële impact voor gemeentebegroting 2020
1	Sociaal Domein	Extra kosten uitvoering TOZO	<p><i>Besluit Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO), gericht op inkomensondersteuning en kredietverstrekking. Het leidt tot extra uitvoeringskosten voor gemeente als uitvoerder hiervan.</i></p> <p>Twenterand: Voor Twenterand gaat het m.b.t. TOZO1 bij inkomensondersteuning om € 1.566.000, met daarbij € 470.000 aan LH (loonheffing) en premies en bij kredietverstrekking om € 359.000, in totaal € 2.395.000. M.b.t. TOZO 2 gaat het bij inkomensondersteuning om € 390.000 en bij kredietverstrekking om € 110.000. En dan komt er nog een bedrag van € 120.000 aan LH en premies bij. In totaal € 620.000. Deze raming is gebaseerd op het aantal TOZO2 – aanvragen t/m 5 augustus en bevat inschattingen van het aandeel echtparen, het aangevraagde gemiddelde kredietbedrag en het aantal afwijzingen. Aanname is dat de Rijksbijdrage, die voor TOZO in het leven is geroepen, voldoende is voor de dekking van de uitvoeringskosten. Gemeenten ontvangen voor wat betreft TOZO1 van het Rijk per besluit op een aanvraag inkomensondersteuning een vergoeding van € 450 voor de uitvoeringskosten en voor een besluit op een aanvraag kredietverstrekking € 800.</p>	€ 0
2	Sociaal Domein	Toename bijstand	<p><i>Risico sterke instroom bijstandsgerechtigden en bijzondere bijstand. Hogere kosten bijstandsregeling. Vertraagde uitstroom door hogere werkloosheid.</i></p> <p>Twenterand: Tot nu toe laten de aantallen bijstandsuitkeringen nog geen volumestijging zien die afwijkt van normaal. Mogelijke toename kan in eerste instantie worden afgevlakt door seizoenswerk, vanaf september wordt de grootste toename verwacht. Aanname voor 2020 is 5% tot 10% stijging. Deze stijging is meegenomen in de Berap. Voor de langere termijn moet rekening worden gehouden met hogere percentages (Twentse arbeidsmonitor houdt rekening met 40%).</p> <p>Toenemende druk op schuldhulpverlening en kwijtschelding van schulden. Er is sprake van een voorzichtige toename van aanvragen.</p> <p>De branchevereniging voor schuldhulpverlening (NVVK) verwacht tot 30 % meer mensen met schulden i.v.m. corona. Dit zou kunnen leiden tot een vraagstijging naar schuldhulpverleningsproducten bij Stadsbank Oost Nederland en een kostenstijging van maximaal 75.000 euro. Gezien de onzekerheden is dit niet meegenomen in de Berap.</p>	<p>€ 100.000 – € 200.000</p> <p>€ 25.000 - € 75.000</p>
3	Sociaal Domein	Toename BBZ	<p><i>Toename zelfstandigen die een beroep doen op het Bbz (Besluit bijstand zelfstandigen).</i></p> <p>Twenterand: Er worden extra levensvatbaarheidsonderzoeken verwacht. De kosten worden geraamd op € 25.000. Een toename van schuldhulpverlening bij ondernemers die onder de doelgroep van het Bbz vallen is dermate onzekerdat hiermee vooralsnog geen rekening is gehouden.</p>	€ 25.000

			<p>ROZ voert ook schuldhulpverlening voor ondernemers uit die niet onder de doelgroep van het Bbz vallen. Daar wordt een vraagstijging en daarmee een kostenstijging verwacht van 25.000 tot 75.000 euro.</p> <p>Gezien de onzekerheden is dit niet meegenomen in de Berap.</p>	€ 25.000 - € 75.000
4	Sociaal Domein	Toename zorgvraag sociaal domein	<p><i>Door het lange thuis zitten en niet de deur uit mogen vereenzamen ouderen, raken jeugd en ouders in de problemen door toename huiselijk geweld, neemt het aantal echtscheidingen toe, etc. Dit leidt tot een toename in de zorgvraag, zowel acuut als na de crisis (gevolgen van lang samen thuis zitten). Specifiek kan worden gedacht aan extra inzet jeugdwerk en voorliggend veld.</i></p> <p>Twenterand: Veel van deze activiteiten worden gesubsidieerd. Vooralsnog is aanname dat subsidies in stand blijven en dat er geen nadele ontstaan voor de begroting 2020. Medio augustus zijn er nog geen signalen dat extra zorg nodig is door de coronacrisis. Maatschappelijke instanties hebben hun werkzaamheden zoveel mogelijk gecontinueerd via telefoon en beeldbellen of door contact op 1,5 meter afstand. Eventuele alternatieve activiteiten zijn dermate low budget dat deze naar verwachting niet tot extra lasten voor de begroting 2020 leiden. Er is nog geen zicht op een eventuele uitgestelde zorgvraag (boeggolf).</p> <p>De minister heeft besloten om in april en mei geen eigen bijdrage voor de WMO te innen, daarom moet rekening worden gehouden met een lagere opbrengst. Verwacht wordt dat deze gedeerde inkomsten worden gecompenseerd door het Rijk.</p>	€ 0
5	Sociaal Domein	Extra inspanningen Onderwijs	<p>Extra stimuleren en bestrijden onderwijsachterstanden bij peuters en jeugd. Regelen noodopvang (evt. extra kosten m.b.t. opvang) / vitale beroepen incl. vervoer.</p> <p>Twenterand: Voor vele peuters uit Twenterand zijn boeken aangeschaft (grote Fiep boek) vanwege de rijksoproep tot stimulering van peuters. Deze kosten worden gedekt uit het GOAB budget.</p> <p>Noodopvang kinderopvanginstellingen (bv. 24-uurs opvang) en vervoerskosten daarheen worden geraamd op € 65.000. Aanname is dat deze kosten worden gecompenseerd door het rijk.</p> <p>Daarnaast spelen in de kinderopvang eigen bijdragen van ouders. Deze zijn niet verschuldigd voor de periode waarin er geen kinderopvang werd geboden door Corona. Hier vinden verrekeningen plaats en ook hier is de aanname dat de kosten worden gecompenseerd door het rijk.</p>	€ 0
6	Sociaal Domein	Leveranciers krijgen betaald terwijl ze niet kunnen leveren	<p><i>Met name in het sociaal domein wordt gedurende de crisis minder productie gedraaid waardoor ook de omzet daalt. Teveel omzet daling brengt de (afhankelijke) leveranciers echter in liquiditeitsproblemen.</i></p> <p>Twenterand: Er is een Twentse regeling zorgcontinuïteit opgesteld gericht op corona voor Wmo en Jeugd. Hiervoor bestaan drie categorieën:</p> <p>Cat. 1. Extra beschermingsmiddelen en extra schoonmaak t.g.v. corona. Nog niets bekend over mogelijke omvang.</p> <p>Cat. 2. Continueren van zorg. Betrokken zorgverlener is vrij in hoe zorg wordt geleverd. Het te realiseren resultaat (wat) blijft onveranderd. Dit levert geen meerkosten op.</p>	

			<p>Cat. 3. Continuïteitsbijdrage. Ondanks niet leveren (bijv. zorgboerderij die gesloten is) wordt een vergoeding betaald gelijk aan de omzet 2019 met index gecorrigeerd en gecorrigeerd met de vergoeding ontvangen voor Cat. 2. De indienings/afdoeningstermijn van de regeling Continuïteitsbijdrage (voor huishoudelijke ondersteuning, Wmo begeleiding en jeugdhulp) loopt nog tot 1 september 2020.</p> <p>Twenterand heeft nog een Cat. 4: extra zorg door zorgaanbieders vanwege corona. Dus bovenop Cat 2 en Cat 3. Denk bij voorbeeld aan jeugdigen die niet naar school en niet naar noodopvang kunnen en toch zorg nodig hebben wat leidt tot extra ambulante inzet. Het Rijk heeft toegezegd de kosten te vergoeden, maar het is nog niet duidelijk in welke mate en met welke verdeelsleutel. Gezien de onzekerheid wordt dit risico voorlopig nog niet op geld gezet.</p> <p>In hoeverre er na corona sprake zal zijn van een boeggolf door uitgestelde zorg en de financiële effecten daarvan is nu nog niet te overzien.</p> <p>Daarnaast is er een Twentse regeling voor vergoeding maatwerkvervoer en specifiek extra kosten vervoer i.v.m. (deeltijd)hervatting scholen en extra kosten voorschriften RIVM. De verwachting is dat we minimaal € 10.000 extra kwijt zijn vanwege "noodritten"; dit zijn ritten die zonder corona niet zouden zijn gemaakt.</p> <p>Naast de vergoeding voor maatwerkvervoer voor niet/uitgevoerde ritten, is er sprake van inkomstenderving eigen ritbijdragen voor de regio taxi (opdrachtgeversdeel). Dit wordt geraamd op € 10.000 tot € 15.000.</p> <p>Gezien de onzekerheden is dit niet meegenomen in de Berap.</p>	<p>pm</p> <p>€ 10.000 - pm</p> <p>€ 10.000 - € 15.000</p>
7	Ruimte	Extra kosten toezicht en handhaving	<p><i>Gemeente moet toezicht houden op naleving van alle regels. Dit kan leiden tot toename van kosten toezicht en handhaving, door extra inzet van medewerkers, overwerk en mogelijk extra inhuur.</i></p> <p>Twenterand: Op dit moment vraagt toezicht en handhaving op corona maatregelen extra inzet van de Boa's. Dit gebeurt vooralsnog zonder extra kosten door een andere prioritering van werkzaamheden.</p>	<p>€ 0</p>
8	Ruimte	Extra inzet Veiligheidsregio / hulpverleners	<p><i>Bijdragen in de extra kosten.</i></p> <p>Twenterand: Door de Regio Twente is in mei jl. aangegeven dat bij de GGD Twente meerkosten worden geraamd van € 950.000 tot € 1.825.000. (Dat zijn niet alle extra kosten van Regio Twente, het restant wordt onder punt 13 gepresenteerd). Inmiddels is vanuit Regio Twente het signaal gekomen dat het Rijk de meerkosten van de GGD voor haar rekening gaat nemen. Daarom wordt de eerdere raming aangepast naar € 0.</p>	<p>€ 0</p>
9	Economie en vrije tijdsbesteding	Borgstellingen en garanties	<p><i>Gemeenten staan borg voor de rente- en aflossingsverplichtingen van organisaties zoals culturele instellingen, voetbalclubs, bibliotheek, etc. Als een partij niet kan voldoen aan de verplichting jegens de bank dan zal de bank de gemeente aanspreken de betalingsverplichting over te nemen of de schuld over te nemen bij een faillissement.</i></p> <p>Twenterand: Punt, garantstelling max. € 100.000, waarop inmiddels voor een bedrag van € 50.000 een beroep is gedaan. Dit is niet meegenomen in de Berap, omdat onzeker is in hoeverre dit bedrag nog teruggevorderd kan</p>	<p>€ 50.0000 - € 100.000</p>

			worden. Voor het overige zijn er op dit moment geen vragen om borgstellingen en garanties bekend.	
10	Economie en vrije tijdsbesteding	Extra uitgaven stimulerende lokale economie	<p><i>Door de crisis zullen meerdere ondernemers en winkels failliet gaan. Dit leidt tot meer leegstand in het centrum, minder activiteiten, etc. waardoor de gemeente extra beleid ontwikkelt met bijbehorende kosten om de lokale economie weer een zwenkel te geven.</i></p> <p>Twenterand: Er zijn voorbereidende acties gestart. Zo is het crisisarrangement van de provincie Overijssel (subsidie) aangevraagd en toegekend, waaraan ook ondernemers en gemeente bijdragen. De bijdrage van de gemeente vindt plaats vanuit het werkbudget en is ten opzichte van de begroting 2020 geen extra uitgave.</p>	€ 0
11	Economie en vrije tijdsbesteding	Lagere inkomsten uit verhuur of exploitatie	<p><i>Huurders kunnen de huren niet meer opbrengen of de omzet van eigen exploitaties neemt af.</i></p> <p>Twenterand: Lagere opbrengsten zwembaden, daar zwembaden 2 maanden dicht waren en daarna lagere opbrengst door 1,5 meter maatschappij en verlaging van het entreekaartje naar € 2 € 120.000. Buitensport, uitstel van huur verstrekt van maart tot 1-6 is € 20.000. Lagere huuropbrengst sporthallen; uitgangspunt geen opbrengst gedurende 6 maanden € 85.000 Door het rijk is € 110 mln. euro beschikbaar gesteld, waarvan 90 mln. voor kwijtschelding van huur 1/3-1/6 aan verenigingen. Wat hiervan in Twenterand terecht komt is nog onzeker, aannahme op basis van informatie tot nu, is dat ongeveer 80% van de huur wordt gecompenseerd. Per saldo resulteert dit in geraamde meerkosten van € 140.000 Compensatieregeling zou medio juli 2020 bekend worden gemaakt. Deze informatie is tot op heden niet ontvangen. Deze bedragen zijn derhalve niet meegenomen in de Berap. Klaampe, uitstel van huur verleend tot 1-6. Inmiddels zijn er weer huurbetalingen ontvangen.</p>	€ 140.000
12	Fundament	Extra financiële steun Verbonden Partijen / deelnemingen	<p><i>Risico op discontinuïteit van verbonden partijen en maatschappelijke instellingen. Extra bijdragen om organisaties in de lucht te houden.</i></p> <p>Twenterand: Deels bestaat de mogelijkheid dat risico's kunnen worden opgevangen binnen de verbonden partijen. Soweco heeft in het voorjaar een position paper opgesteld waaruit financiële gevolgen corona blijken. Inmiddels is duidelijk geworden dat er compensatie vanuit het Rijk komt. Aannahme is daarom dat hier geen kosteneffecten voor onze gemeente zullen optreden. Opgave Regio Twente € 550.000 tot € 1.475.000 (let wel: GGD zit bij punt 9). Twenterand is hiervan zo'n 5%. Dit bedrag is niet meegenomen in de Berap daar niet bekend is in hoeverre de Regio dit binnen hun eigen begroting kan opvangen.</p>	€ 0 € 30.000 tot € 70.000
13	Fundament	Toename fraude door verminderde control	<p><i>Toename van fraude / misbruik van regelingen. Oneigenlijk gebruik van tijdelijke steunmaatregelen. Toename fraude door verminderd toezicht.</i></p>	

			<p>Twenterand: Hier is nog geen raming van. Wel worden voor 2020 extra kosten verwacht door controle op afstand. Aanname voor 2020: € 20.000, gebaseerd op opgave BDO.</p> <p>Dit is meegenomen in de Berap</p>	€ 20.000
14	Fundament	Extra kosten doordat IT systemen worden plat gelegd of gemanipuleerd. Of extra kosten vanwege het thuiswerken.	<p><i>Hoger risico op cybercrime: systemen worden platgelegd door derden met het doel om een vergoeding te krijgen (ransomware DDos). Groter risico op datalekken en schending informatieveiligheid door videobellen (Zoom). Dataverkeer door thuis werken verloopt mogelijk niet helemaal veilig en kan worden gemanipuleerd of afgetapt. Mogelijk worden i.v.m. het thuiswerken extra faciliteiten geregeld.</i></p> <p>Twenterand: Er is een cyberverzekering afgesloten voor deze risico's.</p> <p>Er zijn extra kosten voor laptops, licenties en randapparatuur als muizen en toetsenborden.</p> <p>Verder zijn er kosten gemaakt voor beeldschermen met camera en geluid t.b.v. videovergaderen met groepen. Niet uitgesloten wordt dat thuis of op locatie werken nog ARBO-technische of andere investeringen vraagt.</p> <p>Deze kosten zijn, voor zover gerealiseerd, meegenomen in de Berap.</p>	€ 55.000 tot € 75.000
15	Fundament	Stijging ziekteverzuim leidt tot extra inhuur/overwerk	<p><i>Doordat medewerkers ziek worden door corona zijn ze langere tijd ziek en dat zorgt voor verhoogd ziekteverzuim en extra kosten voor inhuur.</i></p> <p>Twenterand: Op dit moment is ziekteverzuim niet hoger dan normaal</p>	€ 0
16	Fundament	Lagere opbrengsten uit heffingen en leges	<p><i>Substantieel lagere inkomsten uit heffingen en leges. Minder bezoekers aan de stad, waardoor parkeeropbrengsten achter blijven. Afname toeristenbelasting door minder toeristen. Lagere inkomsten OZB belastingen door lagere heffingsgrondslag. Toename oninbaarheid van belastingen.</i></p> <p>Twenterand: minder toeristenbelasting, 50% vermindering betekent € 22.500. Lagere inkomsten OZB vanwege faillissementen, 25% van het bedrag waarvoor uitstel is verleend, betekent 25% van € 240.000 en is € 60.000.</p> <p>Gezien de onderzoeken is dit niet meegenomen in de Berap.</p>	€ 85.000
17	Fundament	Lagere opbrengsten grondexploitaties	<p><i>De toekomstige kasstromen bij grondexploitaties leiden tot extra rentekosten door vertraging en mogelijk tot verlaging van de boekwaarde, afhankelijk van hoe de markt zich ontwikkelt.</i></p> <p>Twenterand: Op dit moment geen waarneembare financiële effecten.</p>	€ 0
18	Fundament	Lagere dividenden	<p><i>Uitkering van dividend door vennootschap wordt opgeschort of geschrapt.</i></p> <p>Twenterand: Op verzoek van ECB heeft BNG dividend uitkering opgeschort.</p> <p>Gezien de onderzoeken is dit niet meegenomen in de</p>	€ 0 tot € 30.000

			Berap.	
19	Fundament	Lagere Algemene Uitkering van het Rijk in de komende jaren	<p><i>Door de crisis is de vraag hoe de bestedingen van het rijk uit vallen in relatie tot trap op trap af. Risico van bezuinigingen op de lange termijn.</i></p> <p>Twenterand: Aannee was dat de uitkering werd bevroren o.b.v. de septembercirculaire 2019. Dit heeft ook zo uitpakkt in de meicirculaire. De meicirculaire is verwerkt in de Berap.</p>	
20	Fundament	Ontoereikende tegemoetkoming Rijk voor crisis	<p><i>Onzekerheid welke compensatie wij ontvangen in relatie tot de noodmaatregelen en of deze compensatie voldoende is om alle extra kosten te dekken.</i></p> <p>Hoger risico op cybercrime: systemen worden platgelegd door derden met het doel om een vergoeding te krijgen (ransomware DDos). Groter risico op datalekken en schending informatieveiligheid door videobellen (Zoom). Dataverkeer door thuis werken verloopt m</p>	€ 0
21	Alle	Verlaagde productiviteit leidt tot extra productiekosten en andere personeelskosten als gevolg van thuiswerken	<p><i>Door thuis werken wordt anders en minder productief gewerkt en aangestuurd. Dat moet later worden gecompenseerd met extra inhuur. Ook kan het thuiswerken ertoe leiden dat er veel minder verlof wordt opgenomen, wat op termijn tot aanzienlijke verlofverkoop kan leiden.</i></p> <p>Twenterand: Er wordt minder verlof opgenomen en er wordt overgewerkt. Het is de verwachting dat aangevraagd wordt om uren te verkopen, de omvang is nu nog niet te beoordelen.</p>	€ 0
22	Alle	Minder realisatie bezuinigingen door vertraging uitvoering	<p><i>Vertraging in de bezuinigingsvoorstellen die nu worden voorbereid.</i></p> <p>Twenterand: De bezuinigingsdoelstellingen staan onder druk. Hier ligt een relatie met de realisatie van de doelstellingen.</p>	€ 0
23	Fundament	Diverse overige corona gerelateerde kosten	<p>I.v.m. corona zijn diverse beschermings- en veiligheidsmaatregelen getroffen, denk aan kuchschermen (publieksbalies), posters, desinfectiedispensers en communicatie/attentie materiaal en thuiswerken.</p> <p>Het gaat hier om een verzameling van kleinere kostenposten, die vanwege de omvang niet zijn verwerkt in de Berap.</p>	€ 25.000

Paragraaf impact corona op realisatie programmadoelen Programmabegroting 2020

Hier wordt de impact op de realisatie van doelen uit de programmabegroting 2020 samengevat.

Veel werk gaat door, maar anders en vertraagd

Uit inventarisaties die hebben plaatsgevonden blijkt dat veel werkzaamheden doorgaan. De manier waarop er wordt gewerkt is echter anders – er wordt nog steeds veel thuis gewerkt door gemeentelijk personeel, maar ook door derden, zij het minder dan in de eerste maanden – en dat heeft als gevolg dat er vaak vertragingen in de processen optreden. Ondanks alle technische hulpmiddelen die er zijn en ook worden gebruikt vraagt met name de afstemming tussen enerzijds onze medewerkers en maatschappelijke organisaties, bedrijven, burgers en anderzijds tussen de medewerkers onderling meer tijd. Daarnaast blijven de rijksmaatregelen als gevolg van de coronacrisis tot extra werkzaamheden op lokaal niveau bij diverse medewerkers binnen onze organisatie (denk hierbij onder meer aan acties op het terrein van onderwijs, noodopvang, sport, financiële ondersteuning ondernemers). Dat vraagt om herallocatie van capaciteit en herschikking van prioriteiten. Met andere woorden deze verdringen zowel reguliere activiteiten (bijv. geen huisbezoeken van onze consultants en aangepaste dienstverlening) als bijzondere projecten.

Echter, er zijn ook werkzaamheden die doorgaan zonder dat er sprake is van vertraging. Zoals het ontwikkelprogramma Omgevingswet en de RES (Regionale Energie Strategie).

Om een beeld te schetsen van wat er anders gaat:

1. Aanbevelingen visitatiecommissie ‘grip op sociaal domein’ liggen zijn beperkt weer opgepakt. Het

data gedreven werken is doorgegaan.

2. Het proces rond de toekomst van (transformatie van) dagbestedingen in Twenterand ligt nog steeds stil evenals de uitvoering inclusief beleid (toegankelijkheid en de doorontwikkeling van de toegang tot zorg en ondersteuning).

3. Onderwijs: onderwijshuisvestingskwesties die spelen zijn geleidelijk aan weer opgepakt na de extra werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis.

4. De afwikkeling van subsidies is vertraagd. Waar aanvragen tot vaststelling zijn ingediend zijn deze vastgesteld. Waar deze aanvragen nog niet zijn ontvangen nemen accounthouders contact op met het verzoek die aanvraag in te dienen. De subsidieregels voor 2021 zijn gereed.

5. De huisvesting van nieuwe Twenteranders (vluchtelingen) lag stil en is recentelijk weer opgestart net als de aanpassingen (onderhoud) van verordeningen en beleidsregels gerelateerd aan de Participatiewet.

6. Doorontwikkeling van subsidiebeleid ligt grotendeels stil.

7. Bij veel ontwikkelprogramma's liggen ook zaken stil, vooral waar het de afhankelijkheid van en interactie met de samenleving betreft. Of zijn vertraagd. Zo is het project "Samen tegen eenzaamheid" vertraagd omdat werkgroepen niet konden opstarten en men moest omschakelen naar een uitwerking op afstand. En zo is de pilot "AutoMaatje" tot medio juli stil komen te liggen en daarna beperkt weer opgestart.

8. Een aanzienlijk deel van de toezicht- en handhavingstaken blijven achter bij de planning of zijn anders uitgevoerd, waardoor overigens soms wel bijdrages werden geleverd aan maatschappelijke doelen als 'Twenterand is een veilige gemeente' en 'Twenterand is een leefbare gemeente'.

Dit overzicht is niet uitputtend en verder is van belang op te merken dat wat stilligt uiteraard weer wordt opgepakt zodra dat weer goed kan en er ruimte voor is. Wel zal dan ook sprake zijn van prioritering gezien piekbelasting c.q. inhaalslag op dat moment naast afwikkeling van de effecten van de coronacrisis. Deze effecten zullen doorlopen tot in 2021, denk hierbij bijvoorbeeld maar aan de subsidie- en zorgkosten afwikkeling met organisaties.